

Paul Kempers, *Het gaat om heel eenvoudige dingen. Jean Leering en de kunst.*
Valiz; 336 blz.; € 27,50;
ISBN 978 94 92095 07 7

Een bevlogen drammer

Met zijn 'vrijwillig' vertrek bij het Van Abbemuseum in december 1973, omdat de gemeente een andere koers wilde, kwam een einde aan – in de woorden van Jean Leering (1934-2005) – “tien vette jaren”, waarin hij het museum had proberen te hervormen tot een instituut dat, behalve zorg voor de kunst, ook een belangrijke maatschappelijke rol had te vervullen. Leering vestigde in het Van Abbe zijn reputatie van museumvernieuwer. Zijn poging om vervolgens ook het Tropenmuseum te hervormen (1973-1975) liep uit op een mislukking. Paul Kempers verdiepte zich voor zijn

meeslepende monografie (geen biografie) in Leerings levenslange preoccupatie met kunst, vanaf zijn jaren als student bouwkunde in Delft tot en met zijn docentschap aan de Technische Hogeschool Eindhoven (1976-1999, vanaf 1991 als hoogleraar). Kempers doet met vijf van de in totaal negen hoofdstukken over het Van Abbe en een over het Tropenmuseum vooral recht aan Leering als museumdirecteur. De docent kunstgeschiedenis – Leering: “de langste baan die ik ooit heb gehad” – komt nauwelijks aan bod, wat jammer is. Met archiefmateriaal en interviews met echtgenote

Wies van Moorsel en vrienden als belangrijkste informatiebronnen, schetst Kempers het beeld van een bevlogen drammer, die ten koste van zijn gezondheid, met wisselend succes zijn visie op de rol van kunst in de samenleving en de daarmee samenhangende functie van het museum gestalte trachtte te geven. Dat Kempers Leerings streven in de politieke, sociale en culturele ontwikkelingen van zijn tijd weet te verankeren, maakt zijn studie tot een getuigenis van een inspirerend mens én van een sprankelend tijdvak.

MIEKE RIJNDERS

'De Straat'
‘Hier ligt een groot arbeidsveld’
Tentoonstelling over openbare ruimte trekt internationaal de aandacht

Inclusie had het er over. Die tentoonstelling in Eindhoven, waarop geen kunstwerk, was in zoverre dat de voorstelling opendeur voor een team van sociologen, geografen en planners. Slechts een museumvernieuwer was erbij betrokken en de digitale toelichting lag in handen van een grafisch ontwerper en een audiovisuele kunstenaar.

Wat deed een ‘topologie van de straat’ in een museum voor sociale en hedendaagse kunst? Was hier überhaupt nog sprake van een tentoonstelling, vragende kunstenaars en beleidsmede-Eindhovense gemeenteraadsleden zich af. Waar waren de Pissink, de Mandema en de Chagall, de spraken die het Van Abbe zijn team hadden betoogd?

Hierop reageerde de curator: “Zou er niet in Corcovado in Rio de Janeiro de linker ‘verreken’ schied? Het moet de kunstenaar hebben met thematische zaken als ‘Niet-geschiede en boerensamenleving’ of ‘Geologie van de Industriële Revolutie’?”

Bezoeker schiedde de kunstwetenschappelijke gesprekken het boord, en zich te verlaten in de studie van verbluffende creaties van de eigenaardigheden van Mandema’s lijnwerking in zijn Latense periode. Twee velen gedenken

